

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย การพัฒนาโปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอนโดยใช้กระบวนการเชิงพันธุกรรม ได้ดำเนินการตามหลักการวิเคราะห์และออกแบบระบบ ด้วยวงจรการพัฒนาระบบ (SDLC) ได้แก่ การระบุปัญหา โอกาสและจุดมุ่งหมาย สืบค้นความต้องการของผู้ใช้ การออกแบบ สร้างหรือพัฒนาระบบ การนำไปใช้งาน การดำเนินงานและประเมินผล การบำรุงรักษา มีผลการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ผลการระบุปัญหา โอกาสและจุดมุ่งหมาย

จากปัญหาที่พบและความต้องการของการจัดตารางเรียนตารางสอนแบบระบบเดิมของวิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ด้วยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งบุคคลที่ให้ข้อมูลที่ชัดเจน คือ ผู้จัดตารางเรียนตารางสอนและผู้บริหาร ซึ่งปัญหาหรือความต้องการของทางสถาบันนั้น ผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารการสัมภาษณ์ โดยได้สัมภาษณ์ผู้จัดตารางเรียนตารางสอนและผู้บริหาร ดังภาคผนวก ค ซึ่งข้อมูลที่ได้รับมี ดังนี้

1. ปัญหาที่พบ

การจัดตารางเรียนตารางสอนด้วยระบบเดิมนั้น ยังเป็นการจัดตารางเรียนตารางสอนแบบดั้งเดิม คือ การจัดตารางเรียนตารางสอนด้วยบุคคลที่ทำหน้าที่นี้ ซึ่งภาระหน้าที่งานในส่วนนี้จะทำได้ค่อนข้างยากลำบากและใช้ระยะเวลาในการทำงานที่ใช้เวลาค่อนข้างนาน และมีโอกาสเกิดความผิดพลาดได้ง่าย หากเกิดข้อผิดพลาดหรือการจัดตารางเรียนตารางสอนออกมามีการซ้ำซ้อนของข้อมูล บุคคลที่ทำหน้าที่นี้จึงต้องตรวจสอบและแก้ไขเองทั้งหมด เมื่อตรวจสอบและแก้ไขเสร็จสิ้นแล้วระยะเวลาในการทำงานก็เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย หากสามารถนำคอมพิวเตอร์มาช่วยแก้ไขจัดการในส่วนของการจัดตารางเรียนตารางสอนแบบระบบเดิมของทางวิทยาลัยสารพัดช่างแห่งนี้ได้ ก็จะช่วยลดภาระงานของผู้จัดตาราง ลดข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และลดระยะเวลาการทำงานของบุคลากรที่ทำหน้าที่จัดตารางเรียนตารางสอนได้ ก็จะเป็นสิ่งที่มาช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี

2. ความต้องการของการจัดการเรียนการสอนของระบบใหม่จากระบบเดิม

โปรแกรมการจัดการเรียนการสอนที่ต้องการให้พัฒนาให้กับทางสถาบัน วิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์ อยากให้เป็นโปรแกรมที่สามารถจัดการเรียนการสอนได้เอง โดยที่ผู้ใช้โปรแกรมแค่กรอกข้อมูลที่ใช้ในการจัดการแล้ว โปรแกรมก็สามารถทำงานได้เอง โดยอยู่ภายใต้เงื่อนไข ข้อบังคับการจัดการเรียนการสอนเดียวกันกับทางสถาบัน ที่ได้กำหนดไว้

ผลการสืบค้นความต้องการของผู้ใช้

จากการสืบค้นความต้องการของผู้ใช้ ได้จากการรวบรวมเอกสาร และการสัมภาษณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้จัดการเรียนการสอนและผู้บริหาร โดยที่เอกสารการสัมภาษณ์ ดัง ภาคผนวก ค จากนั้นนำผลที่ได้มากำหนดเป็นเงื่อนไขข้อบังคับต่างๆ เพื่อใช้ในการหาค่าความ เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการ เชิงพันธุกรรม ซึ่งแบ่งขั้นตอนการกำหนดค่าออกเป็น 4 ส่วนหลัก ดังนี้

1. ขั้นตอนการกำหนดค่าข้อมูล
2. ขั้นตอนการกำหนดเงื่อนไขข้อบังคับ
3. ขั้นตอนการตรวจสอบเงื่อนไขข้อบังคับ
4. ขั้นตอนการศึกษาเปรียบปฏิบัติการของกระบวนการเชิงพันธุกรรม

1. ผลของขั้นตอนการกำหนดค่าข้อมูล

ในการจัดการเรียนการสอนกำหนดให้มีการเรียนการสอน 5 วันต่อสัปดาห์ ได้แก่ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ใน 1 วัน มี 8 คาบเรียน แต่ละคาบเรียนเท่ากับ 60 นาที สามารถแบ่ง ช่วงเวลาในแต่ละวันออกเป็น 2 ช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงเช้า (คาบที่ 1-4) ช่วงบ่าย (คาบที่ 5-8) ในแต่ละช่วงเวลามีจำนวน 4 คาบเรียน

2. ผลของขั้นตอนการกำหนดเงื่อนไขข้อบังคับ

ผู้วิจัย ได้จัดทำเอกสารการสัมภาษณ์เงื่อนไขข้อบังคับ โดยได้สัมภาษณ์ผู้จัดการ เรียนการสอนและผู้บริหาร ดังภาคผนวก ค เป็นเงื่อนไข ข้อบังคับเดียวกันกับทางสถาบันที่ได้ กำหนดไว้ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับมี ดังนี้

ข้อบังคับหลัก (Hard Constraints)

เป็นพื้นฐานสำหรับการจัดตารางเรียนตารางสอนกล่าวคือตารางที่จะสามารถนำไปใช้งานจริงได้ จะต้องเป็น Feasible Timetable คือจะไม่ละเมิดข้อบังคับหลัก หากตารางที่จัดออกมาแล้ว เกิดการละเมิดจะถือว่าเป็น Infeasible Timetable ซึ่งนำไปใช้จริงไม่ได้ ในงานวิจัยนี้ได้กำหนดข้อบังคับหลัก ดังนี้

1. ไม่มีการกำหนดวิชาเรียนให้กลุ่มผู้เรียนมากกว่า 1 วิชา ในช่วงเวลาเดียวกัน
2. ไม่มีการกำหนดให้มีการเรียนการสอนในแต่ละห้องเรียน มากกว่า 1 วิชา ในช่วงเวลาเดียวกัน
3. ไม่มีการกำหนดวิชาสอนให้อาจารย์มากกว่า 1 วิชา ในช่วงเวลาเดียวกัน
4. ไม่มีการกำหนดให้มีการเรียนการสอนในช่วงเวลาสำหรับพักเที่ยง

ข้อบังคับรอง (Soft Constraints)

กำหนดขึ้นเพื่อปรับปรุง Feasible Timetable ให้เป็นที่พอใจสำหรับอาจารย์ผู้สอนและกลุ่มผู้เรียนมากที่สุด และแม้ว่าหากมีการละเมิด Soft Constraints ในบางข้อยังสามารถนำไปใช้งานได้จริง เนื่องจากการที่จะทำไม่ให้เกิดข้อบังคับทุกข้อเป็นไปได้ยากมาก หรือ อาจเป็นไม่ได้เลยก็เป็นได้ ในงานวิจัยนี้ได้กำหนด Soft Constraints ดังนี้

1. ใน 1 สัปดาห์ต้องไม่ถูกกำหนดให้มีการสอน อย่างน้อย 1 วัน
2. ในแต่ละวันต้องไม่ถูกกำหนดให้สอนเต็มวัน เช่น วางช่วงเช้า ปายหรือเย็น
3. ผลของขั้นตอนการตรวจสอบเงื่อนไขข้อบังคับ

ในการตรวจสอบเงื่อนไขข้อบังคับ โปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอนที่พัฒนาขึ้นไม่ได้นำเงื่อนไขบางข้อมาตรวจสอบด้วย เนื่องจากขั้นตอนในการพัฒนาโปรแกรม ได้หลีกเลี่ยงข้อละเมิดที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว ได้แก่

ข้อบังคับหลักข้อที่ 1 ไม่มีการกำหนดวิชาเรียนให้กลุ่มผู้เรียนมากกว่า 1 วิชา ในช่วงเวลาเดียวกัน กรณีนี้ได้ใช้ตารางเรียนตารางสอนของกลุ่มผู้เรียนเป็นหลักในการจัด โดยจัดวิชาลงในแต่ละคาบเรียน หากคาบเรียนใดมีวิชาถูกจัดไว้ก่อนอยู่แล้ว จะไม่สามารถจัดทับลงไปได้ จึงไม่มีการตรวจสอบเงื่อนไขข้อนี้

ข้อบังคับหลักข้อที่ 4 ไม่มีการกำหนดให้มีการเรียนการสอนในช่วงเวลาที่กำหนดไว้สำหรับพักเที่ยง กรณีนี้โปรแกรมได้จัดตารางเรียนตารางสอนตามทีออกแบบไว้คือ ช่วงเวลาที่สามารถจัดวิชาเรียนลงได้จะแบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงละ 4 คาบเรียน คือ ช่วงเช้า

คาบที่ 1-4 เวลา 08.00 – 12.00 และ ช่วงบ่าย คาบที่ 5-8 เวลา 13.00 – 17.00 ดังนั้น ช่วงเวลา 12.00 – 13.00 เป็นช่วงพักเที่ยงจะไม่ถูกจัดลงอย่างแน่นอน จึงไม่มีการตรวจสอบเงื่อนไขข้อนี้

การตรวจสอบเงื่อนไขข้อบังคับ เป็นการประเมินค่าความเหมาะสมเป็นฟังก์ชันที่ใช้ในการประเมินค่าตารางสอนที่จัดได้เรียกว่าฟังก์ชันความเหมาะสม การคำนวณค่าความเหมาะสมของแต่ละโครโมโซมจะใช้ค่าน้ำหนัก (W) เป็นตัวแปรสำหรับคำนวณค่าความเหมาะสม โดย Hard Constraints เป็นเงื่อนไขที่หลีกเลี่ยงไม่ได้จำเป็นต้องมีค่าน้ำหนักมากกว่า Soft Constraints เพื่อให้กรณีที่ Hard Constraints ไม่ผ่านแม้เพียงข้อเดียว ก็ยังมีค่าน้ำหนัก (W) มากกว่า Soft Constraints ที่ไม่ผ่านเลยข้อ จึงควรกำหนดให้ Hard Constraints มีค่าน้ำหนักมากกว่า Soft Constraints ทุกข้อรวมกัน การกำหนดค่าน้ำหนักค่าน้ำหนัก(W) เป็นการกำหนดค่าขึ้นตามค่าความเหมาะสมโดยในงานวิจัยนี้ได้กำหนด Hard Constraints ต่อก่อนน้ำหนักของ Soft Constraints ไว้ที่ 255 ต่อ 1 สามารถอธิบายได้ว่า ทุกเหตุการณ์ที่เกิดการละเมิด Soft Constraints ทั้งหมดจะไม่เกิน 255 โดยตรวจสอบเงื่อนไขดังต่อไปนี้

3.1 ตรวจสอบ Hard Constraints ซึ่งเป็นเงื่อนไขข้อบังคับ

มีทั้งหมด 4 ข้อ ดังแสดงในตารางโดยมีเงื่อนไขการตรวจสอบ ถ้าช่วงคาบเรียนใดที่เกิดเหตุการณ์การจัดตารางไม่ผ่านตามเงื่อนไขจะให้ค่าน้ำหนัก (W) เท่ากับ 255 ตามที่ได้กำหนดไว้ ดังตารางที่ 5 แสดงรายละเอียดของการให้ค่าน้ำหนัก (W) ของ Hard Constraints ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงรายละเอียดของการให้ค่าน้ำหนัก (W) ของ Hard Constraints

ฟังก์ชัน(F)	Hard Constraints	ค่าน้ำหนัก (W) / เหตุการณ์
F1	ไม่มีการกำหนดการเรียนให้แต่ละห้องเรียนมากกว่า 1 วิชา ในช่วงเวลาเดียวกัน	255
F2	ไม่มีการกำหนดวิชาสอนให้อาจารย์ผู้สอนมากกว่า 1 วิชา ในช่วงเวลาเดียวกัน	255

3.2 ตรวจสอบ Soft Constraints ซึ่งมีเงื่อนไขทั้งหมด 2 ข้อ ดังแสดงในตารางโดยมีเงื่อนไขการตรวจสอบ ถ้าช่วงคาบเรียนใดที่เกิดเหตุการณ์การจัดตารางไม่ผ่านตามเงื่อนไขจะให้ค่าน้ำหนัก (W) เท่ากับ 1 ตามที่ได้กำหนดไว้ ดังตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดของการให้ค่าน้ำหนัก (W) ของ Soft Constraints ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดของการให้ค่าน้ำหนัก(W) ของ Soft Constraints

ฟังก์ชัน(F)	Soft Constraints	ค่าน้ำหนัก (W) / เหตุการณ์
F3	ใน 1 สัปดาห์ต้องไม่ถูกกำหนดให้มีการสอน อย่างน้อย 1 วัน	1
F4	ในแต่ละวันต้องไม่ถูกกำหนดให้สอนเต็มวัน เช่น ว่าง ช่วงเช้า บ่ายหรือเย็น	1

4. ผลของขั้นตอนการศึกษาเปรียบเทียบปฏิบัติการของกระบวนการเชิงพันธุกรรม

จากการกำหนดการทดลองทั้งหมด 24 รูปแบบ เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมที่สุดของปฏิบัติการของกระบวนการเชิงพันธุกรรม โดยสามารถประเมินค่าความเหมาะสมได้จากฟังก์ชันความเหมาะสม ที่ได้จากการละเมิดข้อบังคับ ในส่วนของข้อบังคับหลักและข้อบังคับรอง ซึ่งข้อบังคับหลักได้กำหนดค่าน้ำหนักไว้ที่ 255 ต่อ 1 ตำแหน่ง ของการละเมิดในแต่ละข้อ และข้อบังคับรองได้กำหนดค่าน้ำหนักไว้ที่ 1 ต่อ 1 ตำแหน่ง ของการละเมิดในแต่ละข้อ โดยทุกตำแหน่งในการละเมิดของข้อบังคับรอง จะไม่เกิน 255 เนื่องจาก โอกาสที่จะละเมิดข้อละเมิดรองสูงสุดเท่ากับ 254 ดังนั้น รูปแบบที่เหมาะสมที่สุดของปฏิบัติการของกระบวนการเชิงพันธุกรรมที่จะใช้ในการจัดตารางเรียนตารางสอน ซึ่งค่าของข้อบังคับหลักจะต้องเท่ากับ 0 (หมายถึงค่าความเหมาะสมน้อยกว่า 255) และข้อบังคับรองจะต้องเป็นค่าที่น้อยที่สุด ที่เข้าใกล้ฟังก์ชันความเหมาะสมที่ได้กำหนดไว้ (โอกาสที่จะข้อบังคับรองน้อยที่สุดเท่ากับ 175 เนื่องจากภาระงานในหน้าที่การสอนของอาจารย์มีทุกคนตั้งแต่วันและเวลาว่างจะไม่ได้เริ่มต้นที่ 0 แต่จะคำนวณตามภาระงานที่จะมีวันและเวลาว่างที่น้อยที่สุด รวมกันแล้วจึงเริ่มต้นที่ 175 ตำแหน่งภาระการทำงาน)

จากการศึกษาเปรียบเทียบการทดลอง 24 รูปแบบ ทำการทดลองรูปแบบละ 5 ครั้ง นำมาศึกษาเปรียบเทียบผลการทดลอง เพื่อศึกษาว่าวิธีการให้เหมาะสมที่สุด ผลการทดลองของค่าความเหมาะสมของแต่ละวิธีสามารถแสดงผลของค่าเฉลี่ยจากการทดลอง 5 ครั้ง ได้ดังตารางที่ 7 และสามารถแสดงรายละเอียดผลการทดลองของแต่ละครั้ง ได้ดังภาคผนวก ก ในหัวข้อผลการทดลอง 24 รูปแบบ

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดลองทั้ง 24 รูปแบบ

รูปแบบการทดลองที่	Crossover	Mutation	ค่าเฉลี่ย Fitness Value	ค่าเฉลี่ยของ รอบ /10000 รอบ
1	One Point	-	8800.6	247.8
2	Two Points	-	9123.2	1544
3	Position Base	-	10063.6	206.8
4	-	Inversion	16478	43
5	-	Center Inversion	15894	69.8
6	-	Regeneration	1696	4565
7	One Point	Inversion	7126.4	2003.8
8	One Point	Center Inversion	6192	2573.2
9	One Point	Regeneration	683.6	8754.8
10	Two Points	Inversion	7121.8	2169.8
11	Two Points	Center Inversion	8798	1901.4
12	Two Points	Regeneration	241.2	8929.8
13	Position Base	Inversion	6231.6	1890.6
14	Position Base	Center Inversion	5944.6	2394.4
15	Position Base	Regeneration	442.8	8982.6

รูปแบบการทดลองที่	Mutation	Crossover	ค่าเฉลี่ย Fitness Value	ค่าเฉลี่ยของ รอบ /10000 รอบ
16	Inversion	One Point	4914.2	3930.4
17	Center Inversion	One Point	5350.8	4954.4
18	Regeneration	One Point	977.8	8102
19	Inversion	Two Points	5750.4	6222.6
20	Center Inversion	Two Points	6213.2	2165
21	Regeneration	Two Points	442.6	8751.8
22	Inversion	Position Base	4685.6	5589.6
23	Center Inversion	Position Base	3437.2	6458
24	Regeneration	Position Base	697.6	8506.4

จากผลการทดลองทั้ง 24 รูปแบบ ปฏิบัติการของกระบวนการเชิงพันธุกรรมที่ให้ค่าความเหมาะสมที่ดีที่สุด คือ การทดลองที่ 12 ได้แก่ การสลับสายพันซ์แบบ Two Point และการกลายพันซ์แบบ Regeneration โดยเป็นการทำงานแบบ ทำการสลับสายพันซ์ก่อนการกลายพันซ์ ค่าความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 241.2 ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่าข้อบังคับหลักเท่ากับ 255 และเป็นค่าเฉลี่ยที่ละเมิดข้อบังคับรองที่เข้าใกล้ฟังก์ชันความเหมาะสมเท่ากับ 175 มากที่สุด

ผลของการออกแบบระบบ

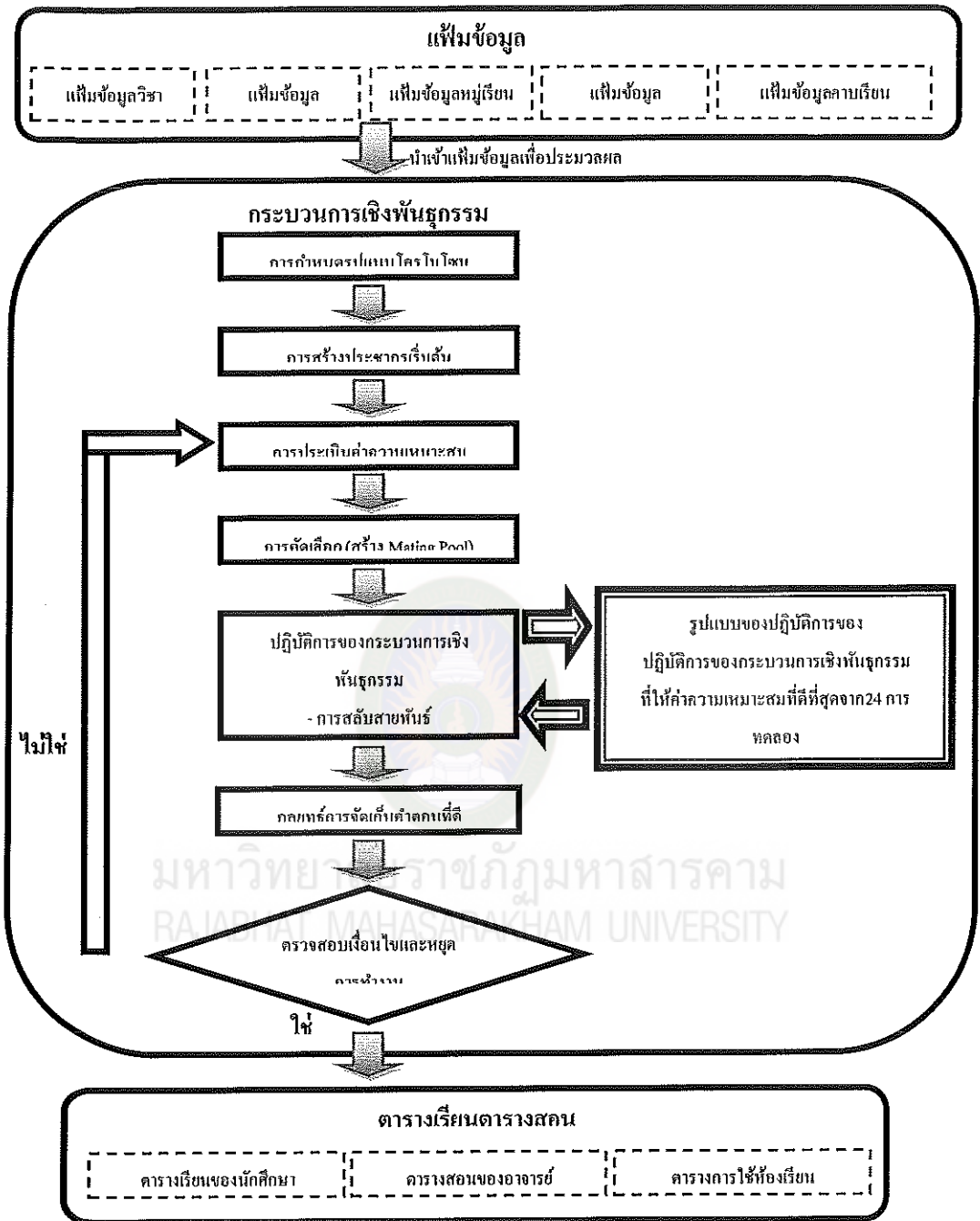
ในการพัฒนาโปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอนนั้นจะต้องมีการนำเข้าข้อมูลเพื่อใช้ข้อมูลในการประมวลผลสำหรับจัดตารางเรียนตารางสอน โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้ออกแบบเพิ่มข้อมูลสำหรับการประมวลผลจำนวน 5 เพิ่มข้อมูลประกอบด้วย

1. เพิ่มข้อมูลวิชาเรียน
2. เพิ่มข้อมูลอาจารย์ผู้สอน
3. เพิ่มข้อมูลหมู่เรียน
4. เพิ่มข้อมูลห้องเรียน
5. เพิ่มข้อมูลคาบเรียน

เมื่อได้เพิ่มข้อมูลที่ใช้สำหรับการประมวลผลแล้ว ก็จะเข้าสู่กระบวนการสร้างโปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอน ด้วยกระบวนการเชิงพันธุกรรม สำหรับในส่วนของปฏิบัติการของกระบวนการเชิงพันธุกรรม รูปแบบที่นำมาใช้จะเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดที่ได้จากการทดลอง 24 การทดลอง นำมาใช้เพียงรูปแบบเดียวที่มีค่าความเหมาะสมที่ดีที่สุด หลังจากโปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอนประมวลผลเสร็จสิ้น จะทำการส่งตารางสอนออกมา 3 ตาราง ได้แก่ ตารางเรียนของนักศึกษา ตารางสอนของอาจารย์และตารางการใช้ห้องเรียน สามารถอธิบายขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอนด้วยกระบวนการเชิงพันธุกรรม ได้ ดังภาพที่ 18

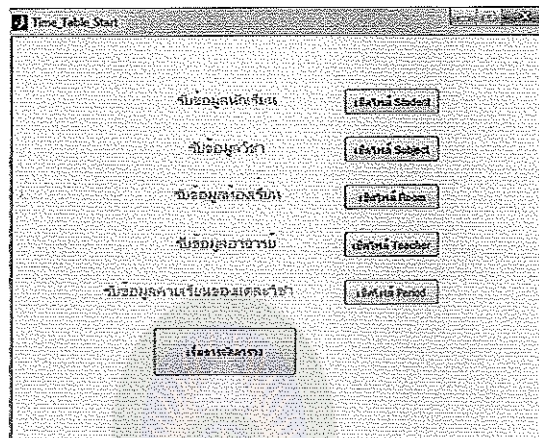
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ 18 แสดงรูปแบบของผังงาน (Flowchart) ของ โปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอน ด้วยกระบวนการเชิงพันธุกรรม

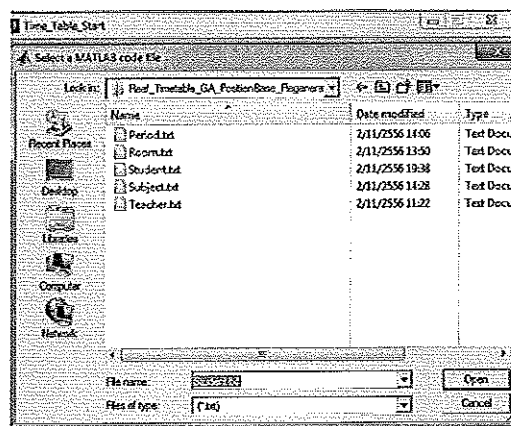
ผลของการสร้างหรือการพัฒนาระบบ

1. แสดงตัวอย่าง โปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอน หน้าหลักเป็นหน้าแรกเพื่อใช้ในการอ่านเพิ่มข้อมูล 5 เพิ่มข้อมูล เข้าสู่การทำงานของโปรแกรม ได้แก่ 1) เพิ่มข้อมูลนักเรียน 2) เพิ่มข้อมูลวิชา 3) เพิ่มข้อมูลห้องเรียน 4) เพิ่มข้อมูลอาจารย์ 5) เพิ่มข้อมูลคาบเรียนของแต่ละวิชา สามารถอธิบายรูปแบบโปรแกรมได้ดังนี้

ภาพที่ 19 แสดงหน้าหลัก เพื่อใช้ในการอ่านเพิ่มข้อมูลเข้า

2. แสดงตัวอย่าง หน้าการเปิดเพิ่มข้อมูลเพื่ออ่านเพิ่มข้อมูลเข้า ซึ่งต้องทำการนำเพิ่มข้อมูลเข้าให้ครบทุกเพิ่ม โปรแกรมจึงจะสามารถประมวลผลได้

ภาพที่ 20 แสดงหน้าการเปิดเพิ่มข้อมูลเข้า เพื่อใช้ในการอ่านเพิ่มข้อมูลเข้า

3. แสดงตัวอย่างตารางเรียนตารางสอนเมื่อทำการประมวลผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ปม.1 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ทั่วไป	วัน	เวลา	1	2	3	4	ฝั่ง	5
			08:00-09:00	09:00-10:00	10:00-11:00	11:00-12:00	12:00-13:00	13:00-14:00
คณิตศาสตร์	วิชา	วิชา	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1					พัก
	ชั่วโมง	ชั่วโมง	222					พัก
	อาจารย์	อาจารย์	พิชญ์ศุภชัยนันท์					พัก
คณิตศาสตร์	วิชา	วิชา	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1		พัก
	ชั่วโมง	ชั่วโมง	222	222	222	222		พัก
	อาจารย์	อาจารย์	พิชญ์ศุภชัยนันท์	พิชญ์ศุภชัยนันท์	พิชญ์ศุภชัยนันท์	พิชญ์ศุภชัยนันท์		พัก
คหกรรม	วิชา	วิชา	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1		2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1
	ชั่วโมง	ชั่วโมง	221	221	221	221		221
	อาจารย์	อาจารย์	ศรศักดิ์ ศรีงาม	ศรศักดิ์ ศรีงาม	ศรศักดิ์ ศรีงาม	ศรศักดิ์ ศรีงาม		ศรศักดิ์ ศรีงาม
วิทยาศาสตร์	วิชา	วิชา	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1		พัก
	ชั่วโมง	ชั่วโมง	221	221	221	221		พัก
	อาจารย์	อาจารย์	ศุภชัยนันท์	ศุภชัยนันท์	ศุภชัยนันท์	ศุภชัยนันท์		พัก
ดุริยางค์	วิชา	วิชา	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1	2000-1000_วิชาภาษาอังกฤษ_1		พัก
	ชั่วโมง	ชั่วโมง	221	221	221	221		พัก
	อาจารย์	อาจารย์	ศุภชัยนันท์	ศุภชัยนันท์	ศุภชัยนันท์	ศุภชัยนันท์		พัก

ภาพที่ 21 แสดงหน้าผลของตารางเรียนตารางสอนเมื่อประมวลผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว

สำหรับคู่มือการใช้งาน โปรแกรมการจัดการตารางเรียนตารางสอนนั้น ได้แสดงไว้ในภาคผนวก ก

ผลของการนำไปใช้งาน

ทำการติดตั้งโปรแกรมการจัดการตารางเรียนตารางสอนที่พัฒนาขึ้น และได้ทดลองใช้โปรแกรมโดยใช้ข้อมูลจริงของวิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 พบว่า ผู้ใช้เข้าใจระบบการทำงานของโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นเป็นอย่างดี ตารางเรียนตารางสอนที่ได้จากโปรแกรมการจัดการตารางเรียนตารางสอนนั้น สามารถจัดออกมาได้โดยไม่ละเมิดเงื่อนไขข้อบังคับ ตรงกับทางสถาบันการศึกษาได้กำหนดไว้ และยังใช้เวลาการทำงานที่น้อยกว่าระบบเดิมเป็นอย่างมาก

ผลของการดำเนินงานและประเมินผล

ผลการประเมินการใช้งานของ โปรแกรมการจัดการตารางเรียนตารางสอนที่ได้พัฒนาขึ้น แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยประเมินจากระดับความคิดเห็น 5 ระดับ จากอาจารย์ผู้ใช้งาน 35 คน ดังนี้

1. Unit Test : การทดสอบโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น ในด้านความเหมาะสม ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงการประเมินด้านที่ 1 Unit Test

รายการประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น ของความพึงพอใจ
1.1 ความเหมาะสมรูปลักษณ์ของโปรแกรม	3.80	0.41	มาก
1.2 ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ในโปรแกรม	3.69	0.47	มาก
1.3 ความสะดวกในการใช้งานของโปรแกรม	3.71	0.62	มาก
สรุป	3.73	0.50	มาก

เมื่อพิจารณาผลการประเมินการใช้งานของโปรแกรมการจัดการรายเรียนรายสอนที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถทำงานได้ตามความต้องการของผู้ใช้งานได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 ซึ่งแสดงถึงความพึงพอใจในการใช้งานอยู่ในระดับมาก

2. Integration Test : การทดสอบประสิทธิภาพของโปรแกรม ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงการประเมินด้านที่ 2 Integration Test

รายการประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น ของความพึงพอใจ
2.1 สามารถประมวลผลได้รวดเร็วแม่นยำ	4.46	0.51	มาก
2.2 สามารถประมวลผลได้ถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาด	4.60	0.50	มากที่สุด
2.3 ให้ผลเป็นที่เชื่อถือได้	4.51	0.51	มากที่สุด
2.4 ผลลัพธ์ที่ได้มีความชัดเจนเข้าใจได้	4.46	0.51	มาก
สรุป	4.51	0.50	มากที่สุด

เมื่อพิจารณาผลการประเมินการใช้งานของโปรแกรมการจัดการรายเรียนรายสอนที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถทำงานได้ตามความต้องการของผู้ใช้งานได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 ซึ่งแสดงถึงความพึงพอใจในการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด

3. Usability Test : การทดสอบว่าโปรแกรมสามารถทำงานได้ง่ายหรือไม่ ความพึงพอใจจากผู้ใช้งาน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงการประเมินด้านที่ 3 Usability Test

รายการประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น ของความพึงพอใจ
3.1 ผู้ใช้โปรแกรมมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน	3.57	0.56	มาก
3.2 เสริมสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้โปรแกรม	3.54	0.61	มาก
3.3 มีการตอบโต้กับผู้ใช้โปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ ชัดเจน	3.57	0.56	มาก
สรุป	3.56	0.58	มาก

เมื่อพิจารณาผลการประเมินการใช้งานของโปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอนที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถทำงานได้ตามความต้องการของผู้ใช้งาน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 ซึ่งแสดงถึงความพึงพอใจในการใช้งานอยู่ในระดับมาก

4. Performance Test : เป็นการทดสอบเพื่อวัดประสิทธิภาพของโปรแกรม
ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงการประเมินด้านที่ 4 Performance Test

รายการประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น ของความพึงพอใจ
4.1 ระยะเวลาในการตอบสนองรวดเร็ว	4.20	0.76	มาก
4.2 สามารถทำงานได้ตรงตามความต้องการ	4.20	0.72	มาก
สรุป	4.20	0.74	มาก

เมื่อพิจารณาผลการประเมินการใช้งานของโปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอนที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถทำงานได้ตามความต้องการของผู้ใช้งาน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ซึ่งแสดงถึงความพึงพอใจในการใช้งานอยู่ในระดับมาก

5. Installation Test : เป็นการทดสอบในกรณีของการติดตั้งโปรแกรมทั้งด้าน
Hardware และ Software ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงการประเมินด้านที่ 5 Installation Test

รายการประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น ของความพึงพอใจ
5.1 ความสะดวกในการติดตั้งโปรแกรม	3.77	0.77	มาก
5.2 ความชัดเจนของคำอธิบายในการใช้งาน โปรแกรมแต่ละขั้นตอน	3.80	0.76	มาก
สรุป	3.79	0.76	มาก

เมื่อพิจารณาผลการประเมินการใช้งานของโปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอนที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถทำงานได้ตามความต้องการของผู้ใช้งานได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 ซึ่งแสดงถึงความพึงพอใจในการใช้งานอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการประเมินการใช้งานของโปรแกรมจากอาจารย์ทั้ง 35 ท่าน ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงผลสรุปการประเมินการใช้งานของโปรแกรม

รายการประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น ของความพึงพอใจ
1. Unit Test : การทดสอบโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น ในด้านความเหมาะสม	3.73	0.50	มาก
2. Integration Test : การทดสอบประสิทธิภาพ ของโปรแกรม	4.51	0.50	มากที่สุด
3. Usability Test : การทดสอบว่าโปรแกรม สามารถทำงานได้ง่ายหรือไม่ ความพึงพอใจจาก ผู้ใช้งาน	3.56	0.58	มาก
4. Performance Test : เป็นการทดสอบเพื่อวัด ประสิทธิภาพของโปรแกรม	4.20	0.74	มาก
5. Installation Test : เป็นการทดสอบในกรณี ของการติดตั้งโปรแกรมทั้งด้าน	3.79	0.76	มาก
สรุป	3.96	0.62	มาก

สรุปผลการประเมินการใช้งานของโปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอนที่ได้พัฒนาขึ้นในทุกๆด้าน สามารถทำงานได้ตามความต้องการของผู้ใช้งานได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 ซึ่งแสดงถึงความพึงพอใจในการใช้งานอยู่ในระดับมาก

ผลของการบำรุงรักษา

หลังจากนำโปรแกรมการจัดตารางเรียนตารางสอนระบบใหม่ไปใช้งานแทนระบบเดิม โปรแกรมสามารถใช้งานได้ดี ไม่เกิดปัญหา ผู้ใช้ยังมีความพึงพอใจในระบบใหม่ออยู่จึงยังไม่มี การปรับปรุงแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโปรแกรมในส่วนใด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY